

ՀԱՄԱՅՆ ՎՐԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔ-ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՆՈՐԻՆ ՍՐԲՈՒԹՅՈՒՆ ԵՓՐԵՄ Բ-Ի ԱՅՑԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷջՄԻԱԾԻՆ

Նորին Ս. Օծություն Տ. Տ. Վազգեն Ա. Ամենայն Հայոց Հայրապետի հրավերով, դեկտեմբերի 8-ին, ուրբաթ օր, Մայր Աթոռ Ս. էջմիածին ժամանեց համայն Վրաց Պատրիարք-Կաթողիկոս նորին Սրբություն եփրեմ Բ-ր:

Երևանի երկաթուղային կայարանում, Աղպահ Վեհափառ Հայրապետը անձամբ դիմավորեց հարգելի Հյուրին:

Վրաց Պատրիարք-Կաթողիկոսին դիմավորեց նաև Հայկական ՍՍԾ Մինիստրների Սովորին առընթեր Հայ Եկեղեցու գործերի խորհրդի նախագահ Ս. Գասպարյանը:

Դիմավորողների թվումն էին նաև Մայր Աթոռի միարանությունը, Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամները, Արարատյան թեմի առաջնորդական փոխանորդ Տ. Վահան Վարդապետը՝ ի գույխ քահանայից դասի:

Վրաց Եփրեմ Կաթողիկոսի շքախմբի կազմումն էին Դավիթ արքեպիսկոպոսը, Զինովի եպիսկոպոսը և Ալեքսանդր քահանան: Հարգելի Հյուրին Թթիկսիից ընկերակցում էին նաև Վրաստանի հայոց թեմի առաջնորդ գերաշնորհ Տ. Կոմիտաս եպիսկոպոս Տեր-Ստեփանյանը և թեմական խորհրդի անդամ Ս. Ավլյանը՝ որպես թարգման:

Հյուրերը առաջնորդվում են «Արմենիա» Հյուրանոցը, ուր փոքր ինչ հանգստանալուց հետո, ուղևորվում են դեպի Ս. էջմիածին:

Վանքի ավագ դարբասի առաջ, Համայն Վրաց Պատրիարք-Կաթողիկոսը, Եկեղեցական թափորով և ամառնովանու տակ, շարականների երգակցությամբ, առաջնորդվում է դեպի Մայր Տաճարը:

Մայր Տաճարի դռան առաջ, Աղպահ Վեհափառ Հայրապետը դիմավորում է Վրաց Պատրիարք-Կաթողիկոսին: Երկու Հայրապետները ողջունում են միմյանց ու համբուրվում, և ապա հանդիսավորապես մուտք դորժում Մայր Տաճար:

Մայր Տաճարում տեղի է ունենում Հայրապետական մաղթանք՝ ի հաստատություն Հայ և Վրաց Եկեղեցիների Հայրապետական Աթոռների: Արարողության ավարտին, իշման Ս. Սեղանի առաջ, Աղպահ Վեհափառ Հայրապետը բարի բալուատ է մաղթում Համայն Վուաց Պատրիարք-Կաթողիկոս Եփրեմ Բ-ին և նրա շքախմբին:

Իր պատասխան խոսքում, Վրաց Պատրիարք-Կաթողիկոսը սրտագիտ շնորհակալություն է հայտնում չերմ դիմավորության և ընդունելության համար, ապա բարեմաղթություններ կատարում հայ և վրաց ժողովուրդների բարօրության և Եկեղեցիների ծաղկման համար:

Այնուհետև, Եկեղեցական թափորով, երկու Հայրապետները առաջնորդվում են Վեհարան, ուր տեղի է ունենում, մտերմիկ մթուրատի մեջ, չերմ զրուց՝ երկու մեծ Հայրապետների միջև:

Ժամը 2-ին, Վրաց Պատրիարք-Կաթողիկոս Եփրեմ Բ-ը, իր շքախմբով, այցելում է Մայր Տաճարը, Եկեղեցական Հնությունների բաժինները, Հոգևոր Ճիմարանը, Մայր Աթոռի նոր տապարանն ու նոր Վեհարանը, ապա ինքնաշարժով լինում է Վաղարշապատում գտնվող երեք պատմական տաճարներում՝ Ս. Հոփիսիմե, Ս. Գայանե և Ս. Շողակաթ:

Ժամը 3-ին, Վեհարանի սեղանատանը, կազմակերպվում է ընդունելություն ի պատիվ Հյուրերին: Ընդունելության ժամանակ փոխանակվում են սրտառու բաժակաճառեր աշխարհի խաղաղության, Եկեղեցիների պայծառության, հայ և վրաց ժողովուրդների և Եկեղեցիների դարավոր բարեկամության համար:

Երեկոյան ժամը 5-ին, Հյուրերը վերադառնում են Երևան:

Ժամը 8-ին, Վեհափառ Հայրապետը փոխարք այցելություն է տալիս Երևանում

ՀԱՅՈՑ ՎՐԱՅ ՊԱՏԻՒԱՐՔ-ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ՆՈՐԻՆ ՄՐԲՈՒԹՅՈՒՆ S. S. Ե Փ Ր Ե Մ Բ

Նորին Սրբություն Համայն Վրաց Պատրիարք-Կաթողիկոս Եփրեմ Բ-ին, ընկերակցությամբ գերազանցությամբ Ս. Սահակ և Տ. Հայկագուն արքեպիհսկոպոսների ու Հոգեշնորհ Տ. Ս. Ներսիս արքեղա Պողապալվանի: Մոտերմիկ մթնոլորտում տեղի է ունենում զրուցք երկու Եկեղեցիներին շահագրգոռ հարցերի շուրջ:

ხელით, გადასახად გარაკანანხერჩე, ბი-
ჭერი ხედერჩე և ართა სამი იტელინუხერჩე:

Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետը և
Համայն Վրաց Պատրիարք՝ Կաթողիկոսը ժա-
մանում են Հոգեոր Ճեմարանի հանդիսու-
թյանց սրահը և ընդունվում ուսանողության
և բոլոր ներկաների սրտագին ու շերմ ծափե-
րով։ Ճեմարանի վերատեսուչ գերապատիվ
Տ. Հայկազուն արքեպիսկոպոսը բարի գա-
լլատյան և ողջունի խոսք է ասում հյուրե-
րին։ Ճեմարանի ուսանողական երգչախում-
բը հաջողությամբ կատարում է «Ուրախ լեռ
Սուրբ Եկեղեցի» շարականը, «Մաղկիր ազատ

ԱՐԵՆԱ.ՏԻ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱԳԵՑ ՎԱԶԳԵՆ Ա-Ը ԵՎ ՀԱՄԱՆ ՎՐԱ.Ց ՊԱՏՐԻԱՐք-ԿԱՊՈՂԻԿՈՍ ԵՓԲԵՄ Բ-Ը
ՄԱՅՐ ՏԱԶԱՐԻ ԶԱԼՎԱԿԱՍԱՆ ԱԽՈԶ

տի: Գեղարդ կես ճանապարհով վրա, Կաթողիկոսը և Նրա շքախումբը այցելում են Գառնիի ավերակները: Գեղարդի վանքում Նորին Սրբություն Երրեմ Բ-ին գիմավորում են գերազնորհ Տ. Սահակ արքեպիսկոպոսը, Գեղարդի վանահայր Հոգհեղնորհ Տ. Մոլչեղ վարդապետը, Հոգհեղնորհ Տ. Մեսրոպ արքեղան և բարեհնորհ Կարապիտ սարկավագը:

Ժամը 3-ին հյուրերը վերադառնում են Մայր Աթոռ Ս. էջմիածին, որտեղ նրանց պատվիին տրվում է ճաշկերուկթ:

Երեկոյան ժամը 6-ին, Հոգևոր Ճեմարանի ուսանողությունը, ի պատճիվ Համայն Վրաց Պատրիարք-Կաթողիկոսին և Նրա շքամբքին, կաղմակիրպում է դրական-դեղարվիստական

իմ Հայրենիք» և «Հանդիս է տոնական» խրմ-
բերգերը։ Հոգիշնորհ Տ. Մեսրոպ արելզա-
Պալյանը երգում է Վարդանանց Մանկունքը՝
«Արիացեալք» ստեղի շարականը, իսկ բարե-
շնորհ Պետրոս սարկավագ Բերբերյանը՝ Հա-
րության տաղը՝ «Ի գերեզման յարուցելոյն»։
Բ լսարանի ուսանող Վուաճապուհ Զիհան-
յանը, հանուն իր ընկերների, բարի գալուստ-
յան սրտառուց մի ուղերձ է կարդամ ի պա-
տիվ հյուրերին։ Վեհափառ Հայրապետը և
Վրաց Պատրիարք-Կաթողիկոսը, հանդիսու-
թյան վերջում, հայրական հորդորներ են տա-
լիս ուսանողության՝ լինելու ուսման մեջ էլ-
ավելի առաջարկեմ, աղոթքի մեջ անձանձ-
րութ, ապագայում դառնալու համար նկե-
ղեցու արժանակոր հոգևորականներ։

Հանդիսությունը փակվում է խմբովին երգած՝ «Էջ Միածինն ի Հօրէ» շարականով և Տերունական աղոթքով:

Հանդիսության երկրորդ բաժնում ցուցադրվում է Ամենայն Հայոց Կեհափառ Հայրապետի ընտրության և օժման կինոժապալենը:

Կիրակի, հոկտեմբերի 10-ին, Մայր Տաճարում, օրվա հանդիսության առիթով, եպիսկոպոսական հանդիսավոր սուրբ պատարադ մատուցում և քարոզում գերազնորդ Տ. Հայկացուն արքեպիսկոպոս՝ «Ճի՞ բարի կամ զի՞ վայելուզ, զի՞ բնակեն եղբարք ի միասին» (Սաղմ. ձիթ 1) բնարանով, ծանրանալով Հայ և Վրաց Եկեղեցիների դարավոր Եղբայրության և անքակտելի միասնության վրա:

Սուրբ պատարագին ներկա են Ամենայն Հայոց Կեհափառ Հայրապետը, Համայն Վրաց Պատրիարք-Կաթողիկոսը Իր շքախրմբով և պաշտոնական այլ անձնավորություններ, ինչպես նաև հավատացյալների բազմություն:

Հավարտ սուրբ պատարագի, Հայրապետները հանդիսավորապես առաջնորդվում են Վեհարան:

Ժամը 3-ին, Մայր Աթոռ Ս. էջմիածնի Գեղագուն Հոգևոր Խորհուրդը, Հոգևոր Ճեմարանի հանդիսասրահում, կազմակերպում է մեծ ընդունելություն՝ ի պատիվ Վրաց Եկեղեցու Հայրապետի և նրա շքախմբի:

Ընդունելության ներկա են նաև Հայկական ՍՍՌ Մինիստրների Սովետին առընթեր Հայեկեղեցու գործերի խորհրդի նախագահ Ա. Գասպարյանը, Խորհրդի նախագահի տեղակալ Ս. Հովհաննիսյանը և այլ պաշտոնական հյուրեր, որոնց թվում՝ ովհավորաբար Հայրենիքում գտնվող պր. Ա. Անդրեասյանը՝ ԱՄՆ-ում հրատարակվող «Պայքար» թերթի խմբագիրն է:

Ընդունելության ընթացքում սրտարուխ ճառեր են փոխանակվում Վաղգեն Ա. և Եփրեմ Բ Կաթողիկոսների միջև, Հայ և Վրաց ժողովուրդների և Եկեղեցիների դարավոր, պատմական բարեկամության անքակտելության շերմ մալթանքներով:

Ողջունի խոսք է արտասանում Հայ Եկեղեցու գործերի խորհրդի նախագահ պր. Ս. Գասպարյանը:

Այս առթիվ խոսք է ասում նաև Բոստոնի «Պայքար» թերթի խմբագիր պր. Անդրանիկ Անդրեասյանը:

Ողջերթի պաշտոնական ընդունելությունը վերջանում է «Պահպանից»-ով և Տերունական աղոթքով:

Երկուշաբթի, գեկտեմբերի 11-ին, առավոտյան ժամը 11-ին, Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետը և Համայն Վրաց Պատրիարք-Կաթողիկոս Եփրեմ Բ-ը այցելություն են տալիս Հայկական ՍՍՌ Մինիստրների Սովետի նախագահի տեղակալ պր. Գեղամ Պետրոսյանին: Տեղի է ունենում չերմ զրոց: Ապա Հայրապետները հրաժեշտ են առնում լավագույն տպավորություններով:

Ժամը 12-ին, երկու Հայրապետները, իրենց շքախմբերով, այցելում են մայրաքաղաքի Ս. Սարգիս առաջնորդանիստ հեկեղեցին, ուր ընդունվում են առաջնորդական փոխանորդ Հոգեշնորհ Տ. Վահան վարդապետ Տերյանի, քահանայից դասի, թեմական խորհրդի անդամների և հավատացյալների կողմից: Եկեղեցու զանգերի զողանշի տակի, Հայրապետները առաջնորդվում են Եկեղեցի, ուր բարի գալստյան խոսք է ասում փոխանորդ Հայր Սուրբը Տ. Ս. Եփրեմ Բ Հայրապետը օրհնում է Եկեղեցում հավաքված հավատացյալներին:

Ժամը 3-ին, Վեհարանի սեղանատանը, կազմակերպվում է ողջերթի սեղան:

Ժամը 5-ին, Հյուրերը, լավագույն տպավորություններով, հրաժեշտ են առնում Վեհափառ Հայրապետից և Մայր Աթոռի միաբանությունից: Վրաց Պատրիարք-Կաթողիկոսը, Մայր Աթոռից մեկնելուց առաջ, իջնում է Մայր Տաճար, աղոթում հջման Ս. Սեղանի առաջ ու վերադառնում Երևան:

Երեկոյան ժամը 6-ին, Համայն Վրաց Պատրիարք-Կաթողիկոս մեկնում է Թբիլիսի:

Հարգելի Հյուրերին անձամբ ճանապարհում է Վեհափառ Հայրապետը, շրջապատված Մայր Աթոռի միաբանությամբ:

Վրաց Պատրիարք-Կաթողիկոսին ճանապարհում է նաև Հայկական ՍՍՌ Մինիստրների Սովետին առընթեր Հայ Եկեղեցու գործերի խորհրդի նախագահի տեղակալ Ս. Հովհաննիսյանը:

Բարի ճանապարհ Մայր Աթոռի թանկադին հյուրերին:

Ներսես Արեգակ Պոջսուլացյան

